

PROPOSTA
D'IMPLANTACIÓ
D'ENERGIES RENOVABLES
PER A LES COMUNITATS
DE REGANTS I INCENTIUS
PER A LA MILLORA DE
L'EFICIÈNCIA I ESTALVI
D'AIGUA EN ELS REGADIS

 **GOVERN ALTERNATIU
DE CATALUNYA**

Transició Ecològica

Joaquim Paladella i Sílvia Paneque

11 de novembre de 2022

ÍNDEX

EFFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC EN LA GESTIÓ DEL CICLE DE L'AIGUA.....	3
CARACTERITZACIÓ DELS ACTUALS USOS DE L'AIGUA A CATALUNYA.....	5
Sistema hidrològic de Catalunya.....	5
Demanda i consum d'aigua a Catalunya.....	6
Usos de l'aigua a Catalunya.....	7
Subministraments i us domèstic.....	8
Consums en l'activitat industrial.....	9
Consums en l'activitat agrària.....	9
REGADIUS A CATALUNYA.....	11
Dades dels regadius a Catalunya.....	11
Estalvi d'aigua en els regadius.....	12
Consum d'energia.....	13
Nivell d'inversió actual del Govern de la Generalitat i Fons NGEU.....	14
CONCLUSIONS I PROPOSTES.....	16
1. Afavorir la implantació d'energies renovables per a les comunitats de regants.....	16
2. Incentius per la millora de l'eficiència i estalvi d'aigua en els regadius.....	17

EFFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC EN LA GESTIÓ DEL CICLE DE L'AIGUA

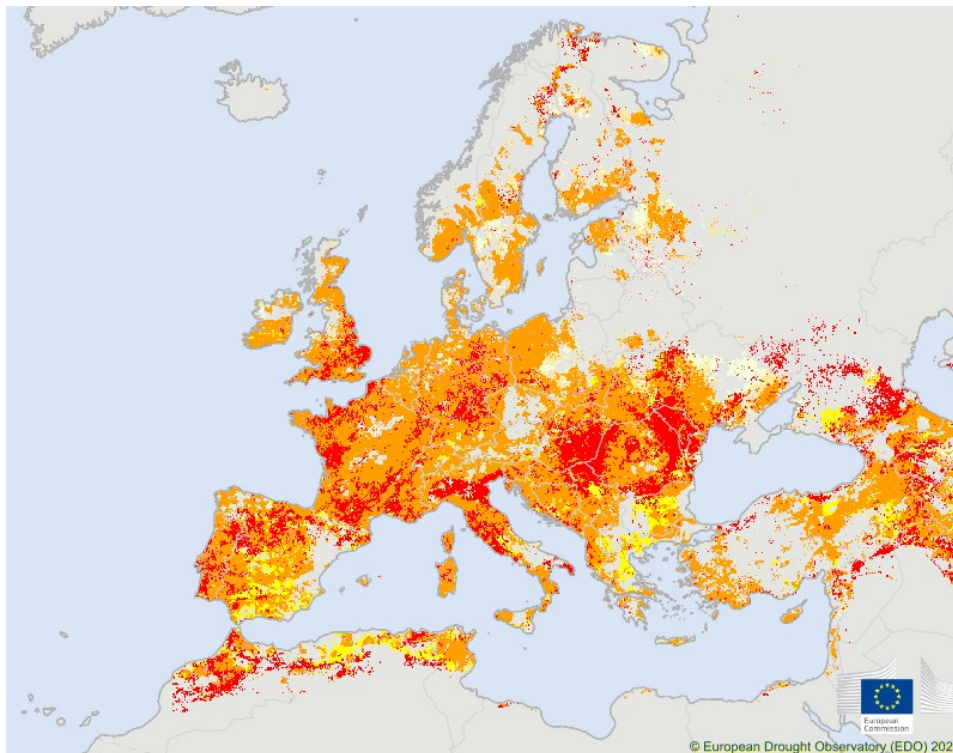
L'actual situació de sequera, de crisi energètica i alimentària fa necessari analitzar la situació actual, elaborar i proposar solucions que a mitjà i llarg termini donin resposta a aquests problemes que són i han de ser, cada cop més, un repte per al conjunt de la humanitat i, en conseqüència, també per a Catalunya.

L'aigua esdevé un element essencial de vida i de futur i, en conseqüència, és l'aigua i la seva gestió eix fonamental per donar resposta i solucions a aquestes crisis de present que s'endevina com a reptes pel futur, també econòmic i social de Catalunya.

Diversos informes recents¹ preveuen una reducció de la precipitació mitjana anual per sobre del 30% per al període 2021-2050, que podria posar en perill la capacitat d'emmagatzematge dels embassaments actuals i, per tant, la seva capacitat per abastir l'agricultura de regadiu i les necessitats domèstiques dels ciutadans.

El canvi climàtic provoca canvis en el cicle de l'aigua. A mesura que el fenomen de l'escalfament global es fa més patent, els seus efectes són més perceptibles dins del cicle hidrològic, motiu pel qual els científics pronostiquen períodes de sequera més intensos i fenòmens d'inundacions més habituals.

Mapa 1. Situació de la sequera a Europa (2022)

¹ <https://canviclimatic.gencat.cat/ca/ambits/adaptacio/estrategia-catalana-dadaptacio-al-canvi-climatic-2021-2030/>

Segons un informe emès el mes d'agost per l'Observatori Europeu de la Sequera², organisme que depèn de la Comissió Europea, el 47% de la Unió Europea es troba en condicions d'alerta, és a dir, les precipitacions han estat inferiors a les habituals i la humitat del sòl és deficitària, i el 17% es troba en alerta.

La sequera s'ha agreujat durant el mes d'agost, ha avançat per tot el continent i està provocant greus perjudicis, especialment als països del sud i el centre. Es tracta de la pitjor sequera que ha conegut el territori europeu en els últims cinc-cents anys.

Aquestes condicions climatològiques també afavoreixen els incendis forestals, com els que aquest estiu han cremat al sud del continent. A Catalunya han cremat prop de 7.000 hectàrees. La previsió és que a la regió euromediterrània occidental es donin condicions més càlides i seques de les usuals en els pròxims mesos, fins al novembre del 2022.

L'afectació sobre l'agricultura, l'augment en el risc d'incendis, la generació hidroelèctrica i modificacions en la biodiversitat són les principals conseqüències de la sequera. Les tensions hídriques i tèrmiques empitjoren significativament les perspectives negatives anteriors sobre els rendiments dels cultius d'estiu, tal com es va informar al Butlletí JRC MARS d'agost de 2022³. Les previsions actuals de rendiment del blat de moro, la soja i el gira-sol en gra a nivell de la UE són, respectivament: un 16%, un 15% i un 12% per sota de la mitjana de cinc anys. El greu dèficit de precipitació ha afectat gairebé tots els rius d'Europa, afectant el sector energètic tant per a la generació d'energia hidroelèctrica com per als sistemes de refrigeració d'altres centrals elèctriques, així com per al transport fluvial.

D'altra banda, les estimacions que es fan indiquen que, a finals del segle XXI, és probable que el canvi climàtic hagi augmentat la freqüència i la intensitat de les sequeres a nivell global. Al seu torn, les necessitats de més aigua dels diferents usos, sobretot dels cultius, serà més grans en les èpoques amb menys recursos hídrics.

Si es confirmen aquestes previsions, és absolutament necessari afrontar aquest repte del canvi climàtic fent una acurada i eficient gestió de l'aigua, ja que de no ser així entrarem en una més que evident crisi de subministrament, però també de manca d'aliments produïda per la baixada dels rendiments dels conreus, en el que serà una doble crisi derivada d'una manca de recursos hídrics.

² <https://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/6/0/1661415514806.pdf>

³ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127964>

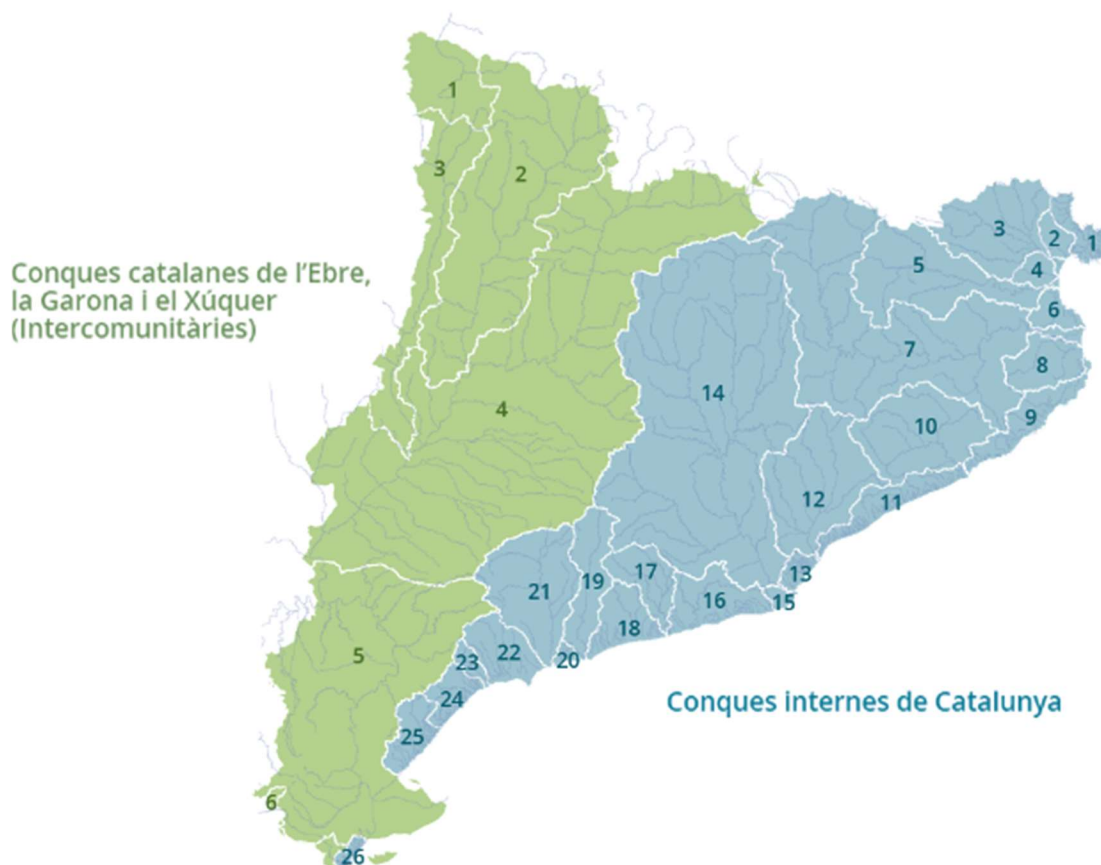
CARACTERITZACIÓ DELS ACTUALS USOS DE L'AIGUA A CATALUNYA

SISTEMA HIDROLÒGIC DE CATALUNYA

Des d'un punt de vista hidrològic, Catalunya té dues àrees territorials diferenciades⁴:

- El Districte de Conca Hidrogràfica o Fluvial de Catalunya, constituït per les conques hidrogràfiques internes, és a dir, les conques dels rius que neixen a Catalunya i desemboquen directament a la Mediterrània: les conques dels rius Muga (3), Fluvià (5), Ter (7), Daró (8), Tordera (10), Besòs (12), Llobregat (14), Foix (17), Gaià (19), Francolí (21) i Riudecanyes (23), i les rieres costaneres entre la frontera amb França i el desguàs del riu de la Sènia.
- Les conques hidrogràfiques intercomunitàries, que corresponen a la part catalana de rius que transcorren també per altres comunitats autònomes o més d'un Estat, com són el riu Ebre (5), el riu Segre (4), les dues Nogueres (2 i 3) i el riu Garona (1).

Mapa 2. Conques hidrogràfiques de Catalunya

Font: Agència Catalana de l'Aigua

⁴ Decret 28/2022, de 15 de febrer, pel qual es delimita l'àmbit territorial del Districte de Conca Hidrogràfica o Fluvial de Catalunya.

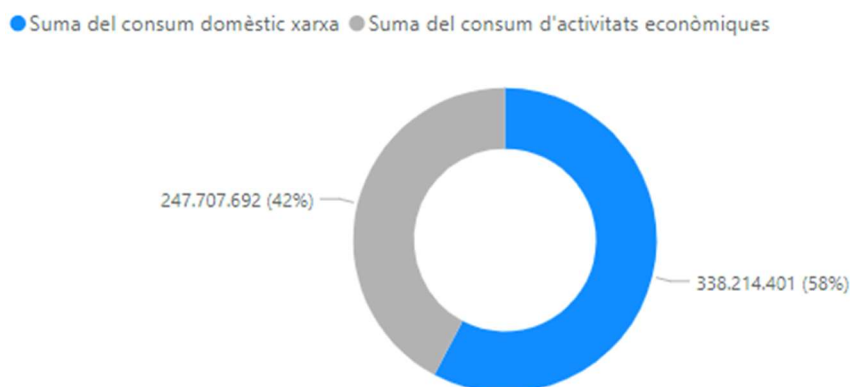
Aquesta dualitat també es veu reflectida en els àmbits de planificació de la gestió de l'aigua al nostre país: mentre que la Generalitat de Catalunya té competències plenes a les conques internes, no és així a la part catalana de la demarcació de l'Ebre, on la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) és l'administració competent en la planificació.

DEMANDA I CONSUM D'AIGUA A CATALUNYA

Segons les darreres dades publicades per l'IDESCAT⁵ (2021), el consum total d'aigua a Catalunya, d'acord amb la facturació declarada per les entitats subministradores d'aigua, és de 585.922,1 milers de metres cúbics:

- Consum domèstic: 338.214,4 m³
- Consum industrial i serveis (facilitada per entitats subministradores): 159.999,1 m³
- Consum industrial de fonts pròpies: 87.708,6 m³

Gràfic 1. Distribució del consum d'aigua per tipus d'ús (metres cúbics), 2021

Font: Agència Catalana de l'Aigua

El total aproximat de la demanda d'aigua a Catalunya per als diferents usos és de poc més de 3.000 hm³/any (un hectòmetre cúbic és equivalent a un milió de metres cúbics). Segons les dades de l'escenari de referència de l'any 2018, contingudes en la proposta de Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2022–2027⁶ que el Govern està tramitant actualment, la demanda d'aigua dels usos consumptius només a les conques internes és de 1.042,2 hm³/any, és a dir, poc més d'una tercera part de la demanda total, mentre que el restant és a demanda de les conques intercomunitàries.

⁵ <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15209>

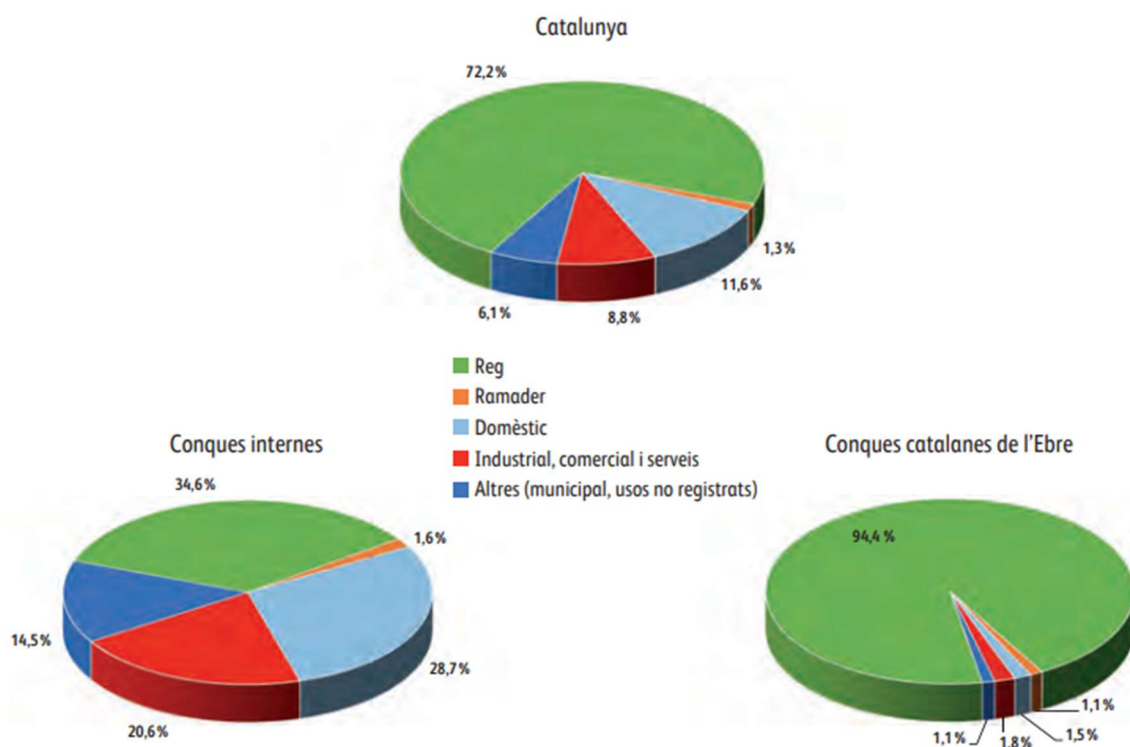
⁶ http://aca-web.gencat.cat/aca/Geco/IP/PdG/CA/01_01_00_pla_de_gestio_2022_2027.pdf

USOS DE L'AIGUA A CATALUNYA

Per al conjunt de Catalunya, els usos urbans, que incorporen el consum domèstic i l'industrial, entre d'altres, representen un 26,7% del total (612 hm³/any), mentre que els usos de tipus agraris, que inclouen el reg agrícola i el consum ramader, signifiquen el 73,5% (2.307 hm³/any). L'ús per a reg és el més important, doncs, seguit del domèstic.

Ara bé, els usos varien significativament entre les conques intercomunitàries i les conques internes. A les primeres predominen els usos agraris, que venen a representar més del 95% dels volums consumits al llarg de l'any. A les conques internes, en canvi, els usos urbans i industrials són majoritaris, i representen gairebé el 50% del consum total.

Gràfic 2. Distribució dels usos de l'aigua per Demarcacions i per tot Catalunya (2019)

Font: Agència Catalana de l'Aigua

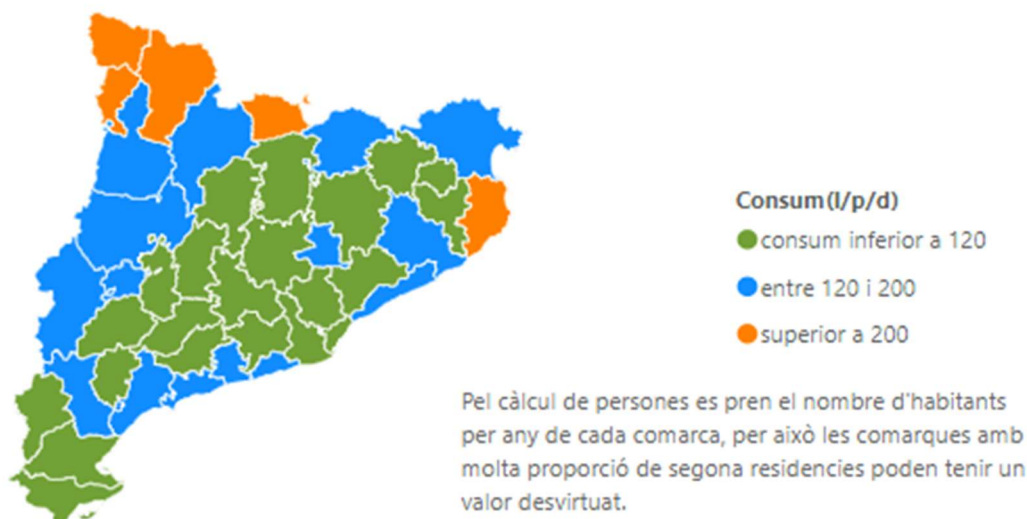
Cal tenir en compte que la major part de la població de Catalunya, el 92%, viu concentrada a les conques internes, mentre que el 8% restant es localitza a les conques intercomunitàries. Per tant, els usos del territori marquen de forma important quins són els potencials usuaris i demanadors d'aigua, i Catalunya, amb un 64% de la seva superfície forestal, el 26% agrícola i el 7% de la superfície a on es localitza pràcticament tota la població i la indústria⁷, defineix clarament una polaritat d'usos.

⁷ <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10547&tema=terri>

SUBMINISTRAMENTS I US DOMÈSTIC

A Catalunya, el consum mitjà d'aigua de les llars va ser de 124 litres per habitant i dia l'any 2020⁸, mentre que a Espanya va ser de 133 litres per habitant i dia, el mateix que el 2018.

Mapa 3. Consum d'aigua domèstic a Catalunya (2021)

Font: Agència Catalana de l'Aigua

Els esforços realitzats els darrers anys per a reduir el consum domèstic d'aigua han permès assolir nivells d'eficiència molt elevats en el seu ús, de manera que els marges de millora o estalvi en aquests àmbits es pot considerar actualment petit, especialment ençà dels esforços realitzats durant les sequeres anteriors, especialment la de 2008.

La conscienciació social entre la població catalana de racionalització del consum d'aigua està molt consolidada. Actualment, però, comença a detectar-se un cert canvi de tendència, una recuperació dels consums, si bé de manera molt suau i, de moment, amb un creixement encara no sostingut. Aquest creixement de consums sembla associat, fonamentalment, al lent creixement demogràfic actual.

D'una altra banda, si hem de parlar d'eficiència en la gestió de l'aigua, cal tenir en compte la situació dels cabdals transportats i l'estat de les xarxes de distribució municipals.

No hem trobat dades recents sobre els cabals perduts en el transport, però, el 2008, l'Agència Catalana de l'Aigua xifrava entre un 2 i un 4% l'aigua potable de les principals xarxes de distribució de Catalunya que es perdia abans d'arribar als domicilis dels ciutadans, valors que s'apropaven als mínims acceptables. Pel que fa a les dades de la xarxa de distribució municipal,

⁸https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176834&menu=ultiDatos&idp=1254735976602

s'estima que les fuites poden estar entre el 5% i el 7% de mitjana en les xarxes ben conservades, però, en alguns casos, la diferència entre el subministrat i el facturat pot estar entre el 20% i el 25%. De fet, les pèrdues d'aigua són una situació habitual en molts municipis per culpa del mal estat de la xarxa de distribució⁹.

Aquestes dades indicarien que hauria de produir-se una inversió pública clara i decidida en renovació i optimització de la xarxa de distribució interna més envellida, que representaria un estalvi important de caudals. Recentment, en el marc de les ajudes europees *Next Generation EU*, s'han destinat 9,2 milions d'euros a subvencionar específicament projectes per a la millora i renovació de les xarxes d'abastament i reducció de pèrdues d'aigua en baixa de 41 municipis petits i mitjans de Catalunya¹⁰.

La proposta de Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya que s'està tramitant assenyala que els rendiments o eficiències mitjanes de les xarxes d'abastament d'aquesta àrea s'han mantingut força estables, entorn del 76 a 77% en conjunt.

CONSUMS EN L'ACTIVITAT INDUSTRIAL

Com s'ha indicat anteriorment, el consum d'aigua al conjunt de Catalunya està situat al voltant d'un 9% del total. Cal indicar que l'evolució d'aquest consum industrial té una tendència a la baixa i ha disminuït progressivament, fruit d'haver introduït millores significatives d'estalvi d'aigua i la pèrdua d'activitats industrials intensives en l'ús d'aigua en el nostre teixit econòmic (per exemple, la indústria tèxtil).

És per aquest motiu que el marge d'estalvi d'aigua és també força reduït, encara que s'ha d'anar implantant solucions de reutilització de l'aigua regenerada.

CONSUMS EN L'ACTIVITAT AGRÀRIA

L'agricultura és el sector que més aigua utilitza, més del 70% de la demanda total de Catalunya, si bé a les conques internes aquest percentatge és del 34,6%. La idiosincràsia d'aquest sector, però, ha dificultat tradicionalment conèixer els consums reals dels regants (per canvis de conreus, diferent nivell organitzatiu, elevada variabilitat climàtica de les seves necessitats, falta d'estàndards quant a nivells adequats de reg i de garantia i producció associada, etc.). D'ençà d'una dècada, no existeix una actualització d'una avaluació o caracterització detallada de les necessitats de reg per al conjunt de Catalunya. En canvi, disposem de dades sobre la

⁹ <https://www.ccma.cat/324/olot-perd-el-40-de-laigua-de-la-xarxa-un-problema-comu-a-molts-municipis/noticia/3183964/>

¹⁰ <https://cido.diba.cat/subvencions/13524607/subvencions-per-a-la-millora-i-renovacio-de-les-xarxes-dabastament-daigua-en-baixa-dels-municipis-petits-i-mitjans-generalitat-de-catalunya-departament-de-la-presidencia>

superfície de regadiu a Catalunya, que és d'unes 310.000 hec., de les quals el 56% se situen a la demarcació de Lleida, el 26% a Tarragona, el 13% a Girona i el 5% a Barcelona.

Ara bé, hem de tenir en compte que el regadiu ha constituït sempre un element de garantia i millora de la productivitat irrenunciable pel sector agrícola i ramader. I cal no oblidar que, amb ell, s'han assolit també altres objectius ambientals i territorials de gran abast. És, però, remarcable que és un sector on hi ha molt marge de millora i on s'han de centrar les polítiques per modernitzar, millorar i optimitzar les infraestructures de regadius amb un doble objectiu: assolir una millor producció d'aliments i obtenir un important estalvi d'aigua, però sense haver de disminuir la superfície de conreu ni tampoc la superfície irrigada a Catalunya.

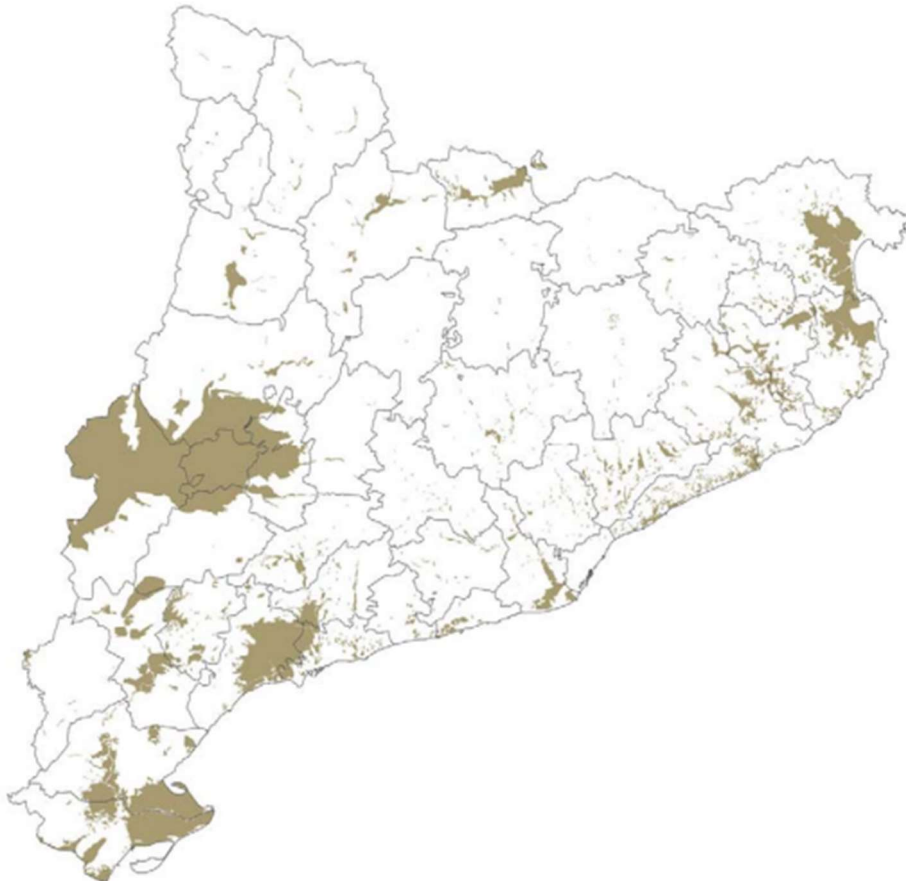
REGADIUS A CATALUNYA

DADES DELS REGADIS A CATALUNYA

Segons el Pla de regadius de 2008 – 2020¹¹ (redactat al febrer de l'any 2012) la superfície total del reg és de 308.889,82 ha, de les quals:

- 190.354 ha són de reg a manta o de gravetat (61,62%)
- 80.934 ha de reg de degoteig (26,20%)
- 37.602 ha de reg per aspersion (12,17%)

Mapa 4. Zones actualment en reg a Catalunya

Font: Pla de regadius de 2008 – 2020

¹¹ https://agricultura.gencat.cat/web/.content/09-desenvolupament-rural/infraestructures-agraries/regadius/documents/pla_de_regadius_2008_2020/text-refos-pla-regadius-catalunya-2008-2020-memoria.pdf

L'Associació Catalana de Comunitats de Regants situa en un 47,67% el regadiu per gravetat, 36,80% el reg localitzat, l'11,11% el regadiu per aspersió i 4,41% de regadiu automotriu.

La darrera Enquesta sobre l'ús de l'aigua al sector agrari¹², assenyala que Catalunya és la comunitat autònoma que més ha fet servir el reg per gravetat quant al volum d'aigua usat. S'ha de valorar que en les demandes d'aigua per regadiu en les conques catalanes de l'Ebre, on el regadiu representa el principal ús, els regadius del Delta de l'Ebre tenen un pes important representant gairebé un 50% de la totalitat de les demandes de reg en el mateix Ebre, i un 25% de les demandes de la totalitat de les conques catalanes de l'Ebre (CCE).

Una dada també a tenir en compte és que a Catalunya el regadiu ocupa el 34,01% de l'àrea conreada i aporta un 70% de la producció agrícola total, mentre el conreu de secà ocupa el 65,99 % de l'àrea conreada i aporta solament el 30% d'aquesta producció.

Aquestes dades ens indiquen amb tota certesa que la primera opció per a l'agricultura i per al sector agrari i de producció d'aliments passa per la modernització en tot el que fa referència a les infraestructures generals de les Comunitats de Regants, i també dins de les mateixes explotacions on es produeix l'activitat agrària.

Dades del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ens diuen que de l'any 2012 fins ara com ara s'han modernitzat 17 regadius, amb un total de 4.994 ha¹³, i indiquen que estan en procés de modernització 18 regadius més, amb un total de 153.704 ha.

Cal indicar que aquestes dades de modernització i optimització de regadius són en xarxes generals de reg, i que al temps han de fer possible l'optimització del reg de les explotacions agràries, un sector que té moltes dificultats d'assumir unes fortes inversions que en molts casos no li han de reportar cap millora quantitativa o de rendiment econòmic de la seva activitat agrària. Un sector agrari que, a més, es troba envellit i amb moltes dificultats de relleu generacional.

ESTALVI D'AIGUA EN ELS REGADIS

Com hem vist amb anterioritat, les dades que tenim avui d'un 61,62 % de reg a manta i també les de 12,17 % de reg a aspersió, ens donen una idea clara que hi ha molt marge de millora i d'optimització amb l'objectiu d'assolir una millor producció d'aliments i obtenir un important estalvi d'aigua.

¹²https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176839&menu=ultiDato_s&idp=1254735976602

¹³ https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/desenvolupament-rural/infraestructures-agraries/dar_regadius/actuacions/millores-regadius-existents

El sistema de reg per gravetat precisa d'una immediata modernització si es vol complir amb els objectius d'eficiència en l'ús de l'aigua, mentre que els altres tipus de reg requereixen una més gran despesa energètica, però són més eficients i sostenibles, i, per tant, estan en la línia marcada pels diferents organismes.

Les noves opcions tècniques, criteris d'ús de l'aigua, avantatges en els conreus i també raons mediambientals han de fer possible aquesta modernització dels regadius que han de comportar una necessària optimització dels recursos.

Les dades d'estalvi possible d'aigua són clares i eloqüents, la dotació d'un reg tradicional és d'uns 10.000 m³/ha/any (a manta), mentre que un reg modern a pressió se situa sobre els 6.500 m³/ha/any, és a dir, es pot obtenir un estalvi d'aigua del voltant d'un 35%.

La modernització i optimització del regadius s'ha de fer buscant:

- Un millor ús i estalvi d'aigua que permeti altres usos d'aigua i també ampliació de regadius en la mesura del possible i de forma sostenible, amb l'objectiu d'assegurar la producció d'aliments.
- Millorar la garantia de subministrament de l'aigua.
- Fomentar sistemes que afavoreixin l'optimització dels conreus i l'optimització dels recursos amb aplicació de regs de millor eficiència.
- Reconvertir els regs tradicionals, afavorint els beneficis que pot produir per les explotacions agràries.

Cal tenir en compte, també, que existeix una percepció del regant de manca d'acompanyament i assessorament, i que les contínues intervencions al territori es fan de manera descoordinada i sense un pla ordenat d'actuació.

CONSUM D'ENERGIA

Podem afirmar rotundament que l'eficiència i optimització de la gestió d'un bé escàs, com és l'aigua, és possible. Sobretot existeix un marge molt important en relació amb l'ús que es fa de l'aigua per a l'agricultura. També és prou clar que la producció d'aliments és essencial per un futur que necessitarà més aigua, però també més aliments. Per tot plegat, la política en infraestructures que assegurin un bon ús de l'aigua és essencial de present però també de futur.

Aquestes mesures, lligades a la gestió del recurs aigua, han d'anar acompanyades de les necessàries millores en l'ús de l'energia al sector. En aquest sentit, la promoció d'energies renovables, a tots els nivells, ha de constituir un element clau de les polítiques en aquest àmbit dels pròxims anys.

L'optimització dels recs de pressió comporten un consum d'energia, molt pocs cops s'aconsegueix per gravetat aquesta pressió necessària per assolir un regadiu d'aspersió, de degoteig o localitzat.

La realitat és que tant els regs existents, com la modernització futura de molts regadius els converteix amb consumidors importants d'energia, el que comporta que, amb la situació actual de preus de l'energia, posa en greu risc la seva viabilitat econòmica, fet aquest que és d'extrema gravetat per a unes explotacions agràries que depenen d'aquest consum energètic no sols per la producció de les collites sinó també per al manteniment d'unes plantacions que necessiten un mínim d'aigua pel seu manteniment.

La Llei 1/ 2018, de 6 de març, per la qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes produïts per la sequera en determinades conques hidrogràfiques i on es modifica el TR de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, incorpora importants modificacions relacionades amb l'energia en el regadiu.

Cal indicar també que una solució important i estructural per resoldre aquest problema de l'energia en els diferents regadius és la d'incorporar energia fotovoltaica en l'entorn dels espais on es produeix els bombaments de les infraestructures de regadius.

NIVELL D'INVERSIÓ ACTUAL DEL GOVERN DE LA GENERALITAT I FONTS NGEU

El nivell d'inversió del Govern de la Generalitat es resumeix amb la previsió al pressupost de la Generalitat per a l'any 2022 en la partida "Millora de Regadius" de 80,1 M€, dels quals s'han executat 50 M€ fins a l'agost d'aquest any (l'any 2021 va ser de 58,2 M€). Cal indicar que aquest concepte inclou una partida "d'ajuts per a la modernització de regadius" de 4,6 M€, també l'aportació d'Infraestructures de la Generalitat de Catalunya S.A. de 30 M€.

Per la seva banda, el Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya, en tramitació, preveu una inversió de fins a 26 M€ en matèria de modernització de regadius a les conques internes catalanes per al cicle 2022-2027.

Els fons NGEU, en l'àmbit del Govern d'Espanya, són un important impuls per la modernització del regadiu. El Pla per a la millora de l'eficiència la sostenibilitat en regadiu (inversió del Component 3 del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència) contempla la inversió de 563 M€ en la modernització de més de 100.000 hectàrees de regadius existents.

L'any 2021, ja es van mobilitzar uns 260 M€ d'aquesta partida, que corresponen a la primera fase del programa de modernització de regadius que executa la Societat Estatal d'Infraestructures Agràries (Seiasa). El Pla prioritza les actuacions amb un impacte elevat sobre la sostenibilitat ambiental o amb un component innovador important, com la incorporació de

tecnologies i d'eines digitals a les comunitats de regants per assolir un reg més eficient. Pel que fa a les actuacions amb elevat impacte mediambiental, es prioritzen les actuacions de modernització de regadius que incloguin la generació d'autoconsum elèctric amb fonts d'energies renovable.

A més el Govern d'Espanya ha posat en marxa un Programa d'ajuts per a actuacions d'eficiència energètica en explotacions agropecuàries, dotat amb 30 M€ gestionats per les comunitats autònomes per al període 2021-2023 procedents del Fons Nacional d'Eficiència Energètica, que subvenciona la millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions de regadiu.

CONCLUSIONS I PROPOSTES

Aquest document vol donar resposta als tres grans reptes que tenim a Catalunya en relació a l'ús d'aigua pel reg agrícola:

- millores en termes d'eficiència del reg agrícola i, per tant, del cicle de gestió de l'aigua en un escenari de gran estrès hídric,
- millores en termes de transició energètica per l'aplicació d'energies renovables, i
- reduir l'impacte de l'augment de la factura elèctrica que afecta greument al sector agrícola i a les comunitats de regants.

És necessària una modernització i optimització de les infraestructures dels diferents usos de l'aigua, especialment, pel que fa a l'ús agrícola. Cal invertir recursos públics en la millora de les xarxes de distribució interna dels municipis per tal de millorar i optimitzar aquestes xarxes més velles i que tenen més pèrdues. Però, sobretot, és possible i necessari modernitzar i optimitzar les infraestructures generals del regadius, amb col·laboració amb les Comunitats de Regants, fet aquest que obriria la possibilitat a una més eficient producció d'aliments i també un important estalvi d'aigua.

La millora i modernització de les infraestructures de reg generals donen la possibilitat de fer més eficient el reg a les explotacions agràries, encara que aquest fet comporta una important inversió que el sector no pot afrontar per si sol. Calen, també, inversions amb energies renovables que rebaixin el cost en energia de les Comunitats de Regants, fent viables uns regadius que amb l'elevat cost de l'energia el fica amb un evident risc.

Tots aquests objectius de modernització i de millor gestió de l'aigua han d'anar acompanyats d'inversió en la construcció d'infraestructures que aportin més recursos hídrics al sistema com són les dessaladores o també l'aprofitament d'aigua regenerada.

El Govern Alternatiu de Catalunya ja va aprovar un primer document de *Mesures per impulsar la modernització dels regadius*¹⁴. En aquesta mateixa línia, ara es proposa:

1. AFAVORIR LA IMPLANTACIÓ D'ENERGIES RENOVABLES PER A LES COMUNITATS DE REGANTS

- Agilització i homogeneïtzació de tràmits administratius per fer possible una resposta ràpida als problemes generats per l'alt cost de l'energia, amb instal·lacions de bombament accionades mitjançant energies renovables, fonamentalment fotovoltaïques.

¹⁴ <https://www.socialistes.cat/actualitat/mesures-per-impulsar-la-modernitzacio-dels-regadius/>

- Un Pla de Xoc per la implantació d'energies renovables dirigit a donar suport a les Comunitats de Regants per fer possible aquesta resposta ràpida a l'exigència derivada de l'alt cost de l'energia, factor determinant en la viabilitat dels regadius. Aquest Pla de Xoc hauria de tenir un impacte immediat, en el període de 2023 – 2024, amb una dotació de 100 M€ inclòs dins les partides de Modernització de Regadius i amb el finançament previst a la legislació vigent del 20% a càrrec de les Comunitats de Regants i un 80% a càrrec de l'administració de la Generalitat.

2. INCENTIUS PER LA MILLORA DE L'EFICIÈNCIA I ESTALVI D'AIGUA EN ELS REGADIUS

- Un Pla de Xoc per a infraestructures de regadius amb una dotació de 850 M€ en el període 2023 – 2030, dins del Programa de Modernització de Regadius, tant a nivell de transport/distribució a les Comunitats de Regants com de l'incentiu a nivell de parcel·la per la millora en l'aplicació de l'aigua de reg (reducció del reg a manta).
- Un Pla de Xoc dirigit als professionals agraris per tal de modernitzar i optimitzar els regadius, dins dels Plans de Millora de les explotacions amb una dotació de 1.000 M€ en el període 2023 – 2030.
- Avançar en la tasca de monitorar i controlar els consums d'aigua a l'agricultura, estenent la instal·lació de comptadors d'aigua arreu per a tenir un coneixement fiable i àgil de la gestió real, ja que actualment només se'n disposa aproximadament en un 50% del total de les demandes de reg a les conques internes catalanes.
- Una aposta decidida per la transferència de coneixement i d'eines tecnològiques de predicció, sensorització, seguiment de recomanacions de reg, etc.